

2023/0259(NLE)

9.11.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της ενδιάμεσης συμφωνίας για το εμπόριο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Δημοκρατίας της Χιλής, αφετέρου (0000/2023 – C9-0000/2023 – 2023/0259(NLE))

Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

Εισηγήτρια: Samira Rafaela

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- ***I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- ***II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- ***III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	6

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της ενδιάμεσης συμφωνίας για το εμπόριο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Δημοκρατίας της Χιλής, αφετέρου
(0000/2023 – C9-0000/2023 – 2023/0259(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (0000/2023),
 - έχοντας υπόψη το σχέδιο ενδιάμεσης συμφωνίας για το εμπόριο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Δημοκρατίας της Χιλής, αφετέρου (0000/23),
 - έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση σχετικά με τις διατάξεις για το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη που περιέχονται στην ενδιάμεση συμφωνία για το εμπόριο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Δημοκρατίας της Χιλής, αφετέρου, η οποία επισυνάπτεται στη συμφωνία,
 - έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 91 παράγραφος 1, το άρθρο 100 παράγραφος 2, το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) σημείο ν) και το άρθρο 218 παράγραφος 7 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (C9-0000/2023),
 - έχοντας υπόψη το μη νομοθετικό του ψήφισμα της [...] ¹ σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη της προηγμένης συμφωνίας-πλαίσιου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Χιλής, αφετέρου,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 105 παράγραφοι 1 και 4 και το άρθρο 114 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου (A9-0000/2023),
1. εγκρίνει τη σύναψη της συμφωνίας·
 2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και της Δημοκρατίας της Χιλής.

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν την ημερομηνία αυτή, P8_TA(0000)0000.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Οι πολιτικές και οικονομικές σχέσεις της ΕΕ με τη Χιλή διέπονται επί του παρόντος από τη συμφωνία σύνδεσης του 2002. Ωστόσο, ο κόσμος έχει αλλάξει σημαντικά από το 2002, οι δε εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις ΕΕ-Χιλής έχουν παραμείνει σε επίπεδα χαμηλότερα των δυνατοτήτων τους τα τελευταία χρόνια. Ως εκ τούτου, η ΕΕ και η Χιλή ξεκίνησαν το 2017 διαπραγματεύσεις για τον εκσυγχρονισμό της συμφωνίας, προκειμένου η συμφωνία να ευθυγραμμιστεί με τα πλέον προηγμένα πρότυπα και να αξιοποιηθούν οι ανεκμετάλλετες δυνατότητες. Οι διαπραγματεύσεις για το εμπορικό σκέλος της συμφωνίας ολοκληρώθηκαν σε τεχνικό επίπεδο τον Οκτώβριο του 2021. Η κατ' αρχήν συμφωνία σχετικά με τη νέα προηγμένη συμφωνία-πλαίσιο ΕΕ-Χιλής (στο εξής: ΠΣΠ) και την ενδιάμεση συμφωνία για το εμπόριο (στο εξής: ΕΣΕ) ανακοινώθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2022.

Η ΠΣΠ αποτελείται από ένα σκέλος για την πολιτική και τη συνεργασία και από ένα σκέλος για το εμπόριο και τις επενδύσεις, το οποίο περιλαμβάνει διατάξεις για την ελευθέρωση και την προστασία των επενδύσεων. Το συμφωνηθέν κείμενο βρίσκεται σε διττή διαδικασία κύρωσης. Δεδομένου ότι η ΠΣΠ στο σύνολό της περιέχει διατάξεις σχετικά με τομείς πολιτικής για τους οποίους η ΕΕ έχει συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη της ΕΕ, όπως η προστασία των επενδύσεων, θα υποβληθεί όχι μόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς έγκριση, αλλά και σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ προς κύρωση σύμφωνα με τους συνταγματικούς τους κανόνες. Παράλληλα με την ΠΣΠ, η ΕΣΕ, η οποία περιέχει μόνο τις εμπορικές και επενδυτικές διατάξεις της ΠΣΠ που εμπíπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ, προτάθηκε για υπογραφή και σύναψη στο πλαίσιο διαδικασίας κύρωσης μόνο από την ΕΕ. Για την ΕΣΕ απαιτείται η έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και, στη συνέχεια, η έκδοση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη. Μόλις τεθεί σε ισχύ η ΠΣΠ, η ΕΣΕ λήγει αυτόματα.

Η Χιλή είναι μία από τις πιο ευημερούσες και εκβιομηχανισμένες χώρες της Λατινικής Αμερικής. Διαθέτει πολύ ανοικτή οικονομία, η οποία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το διεθνές εμπόριο. Η Χιλή είναι ο τρίτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της ΕΕ στη Λατινική Αμερική, ενώ η ΕΕ είναι ο τρίτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Χιλής συνολικά και η μεγαλύτερη πηγή άμεσων ξένων επενδύσεων της χώρας.

Η υφιστάμενη συμφωνία σύνδεσης έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση του όγκου του εμπορίου και των επενδύσεων μεταξύ της ΕΕ και της Χιλής από την έναρξη εφαρμογής της το 2003. Το διμερές εμπόριο ΕΕ-Χιλής αυξήθηκε κατά 142 % μεταξύ 2002 και 2021. Ωστόσο, οι εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις έχουν παραμείνει σε επίπεδα χαμηλότερα των δυνατοτήτων τους τα τελευταία χρόνια, καθώς αμφότερες οι πλευρές έχουν συνάψει, εν τω μεταξύ, πιο προηγμένες συμφωνίες με άλλους εταίρους. Ως εκ τούτου, ενώ η ΕΕ αποτελούσε τον σημαντικότερο εμπορικό εταίρο της Χιλής μεταξύ 2003-2009, πλέον βρίσκεται στην τρίτη θέση (μετά την Κίνα και τις ΗΠΑ).

Ο εκσυγχρονισμός της συμφωνίας θα επιτρέψει και στις δύο πλευρές να αυξήσουν σημαντικά το διμερές εμπόριο και τις επενδύσεις τους, καθώς θα δημιουργήσει αμοιβαία επωφελείς νέες ευκαιρίες και ανάπτυξη και για τις δύο πλευρές. Η εν λόγω συμφωνία θα ελευθερώσει το 96 % των γεωργικών δασμολογικών κλάσεων που δεν έχουν ακόμη ελευθερωθεί από την πλευρά της Χιλής και το 66 % των εν λόγω δασμών από την πλευρά της ΕΕ εντός επτά ετών κατ' ανώτατο όριο, συμπεριλαμβανομένων των υφιστάμενων δασμολογικών ποσοστώσεων

για τα τυριά της ΕΕ και τα επεξεργασμένα δημητριακά της Χιλής. Το γεγονός αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την καθιέρωση δασμολογικής ατέλειας για πάνω από το 95 % του διμερούς εμπορίου εμπορευμάτων. Για τα πολύ ευαίσθητα προϊόντα θα εξακολουθήσουν να ισχύουν εξαιρέσεις, μεταξύ άλλων για τη ζάχαρη και από τις δύο πλευρές, καθώς και για τις μπανάνες και το ρύζι από την πλευρά της ΕΕ. Τα φρούτα και τα λαχανικά της Χιλής θα εξακολουθήσουν να υπόκεινται στο σύστημα τιμών εισόδου της ΕΕ. Η ΕΕ θα παράσχει πρόσθετη πρόσβαση στην αγορά με τη μορφή αυξημένων ποσοστώσεων δασμολογικής ατέλειας για το κρέας πουλερικών, το χοιρινό κρέας, το πρόβειο κρέας, το βόειο κρέας, το σκόρδο και τα κονσερβοποιημένα ψάρια από τη Χιλή. Θα προβλεφθούν νέες τέτοιες ποσοστώσεις για τη Χιλή όσον αφορά το ελαιόλαδο, τα παρασκευάσματα φρούτων και άλλα είδη. Η συμφωνία θα προστατεύει 216 γεωγραφικές ενδείξεις από την ΕΕ στη Χιλή και 18 γεωγραφικές ενδείξεις από τη Χιλή στην ΕΕ. Το διμερές εμπόριο βιομηχανικών προϊόντων έχει ήδη ελευθερωθεί πλήρως στο πλαίσιο της ισχύουσας συμφωνίας.

Η ΕΣΕ περιλαμβάνει επίσης κεφάλαια αιχμής σχετικά με τις επενδύσεις και τις υπηρεσίες, τα οποία διασφαλίζουν ότι οι Ευρωπαίοι επενδυτές τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης με τους επενδυτές της Χιλής κατά τη σύσταση και τη λειτουργία των επιχειρήσεών τους στη Χιλή και αντιστρόφως. Η συμφωνία διασφαλίζει το δικαίωμα των δημόσιων αρχών να θεσπίζουν ρυθμίσεις με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμα διατήρησης των δημόσιων υπηρεσιών, όπως η εκπαίδευση, η υγειονομική περίθαλψη και η ύδρευση, ή το δικαίωμα κρατικοποίησης ιδιωτικά παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η εισηγήτρια είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένη για το γεγονός ότι η Επιτροπή εισάκουσε τις εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη συμπερίληψη ενός ειδικού και αυτοτελούς κεφαλαίου για το εμπόριο και την ισότητα των φύλων, το οποίο και αποτελεί το πρώτο του είδους του στο πλαίσιο εμπορικής συμφωνίας της ΕΕ. Η ισότητα των φύλων είναι μία από τις βασικές αξίες της ΕΕ και πρέπει να προωθείται σε όλα τα στάδια και μέσω όλων των πολιτικών. Το κεφάλαιο αυτό, το οποίο περιλαμβάνει φιλόδοξες δεσμεύσεις, θα αποτελέσει ένα νέο παράδειγμα για την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων μέσω των εμπορικών σχέσεων της ΕΕ.

Η νέα συμφωνία θα συμβάλει επίσης σε μια πιο δίκαιη και ισότιμη πράσινη μετάβαση και για τους δύο εταίρους. Σημειωτέον ότι η συμφωνία θα διασφαλίσει την πρόσβαση χωρίς διακρίσεις σε κρίσιμες πρώτες ύλες και καθαρή ενέργεια, συμβάλλοντας στην τοπική προστιθέμενη αξία στη Χιλή. Το κεφάλαιο για την ενέργεια και τις πρώτες ύλες απαγορεύει τα μονοπώλια όσον αφορά τις εξαγωγές και τις εισαγωγές και τη διπλή τιμολόγηση, ενώ παρέχει στη Χιλή ορισμένα περιθώρια πολιτικής για να διευκολυνθεί η ανάπτυξη νέων βιομηχανικών τομέων με τον καθορισμό χαμηλότερης εγχώριας τιμής εντός ορισμένων ορίων.

Η ΕΣΕ περιλαμβάνει επίσης ένα ολοκληρωμένο κεφάλαιο για το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη, το οποίο περιέχει φιλόδοξες και δεσμευτικές υποχρεώσεις σχετικά με κοινωνικά, εργασιακά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Επιπλέον, η Χιλή και η ΕΕ έχουν δεσμευτεί στην κοινή δήλωση που συνοδεύει την ΕΣΕ να επανεξετάσουν τη συμφωνία μόλις τεθεί σε ισχύ, προκειμένου να την ευθυγραμμίσουν με τα πλέον επικαιροποιημένα πρότυπα βιωσιμότητας, ιδίως τη νέα προσέγγιση της ΕΕ για το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη εφαρμογή των δεσμεύσεων για τα κοινωνικά και εργασιακά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των αυτόχθονων πληθυσμών, όπως η ελεύθερη, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεση, καθώς και τα

περιβαλλοντικά πρότυπα.

Η ΕΣΕ θα επιτρέψει στην ΕΕ να εδραιώσει και να ενισχύσει περαιτέρω τις σχέσεις της με έναν από τους σημαντικότερους και πιο αξιόπιστους εταίρους της στη Λατινική Αμερική. Η συμφωνία καταδεικνύει ότι η ΕΕ μπορεί να συνεργαστεί με ομόφρονες εταίρους για την προώθηση του δίκαιου, βιώσιμου εμπορίου που βασίζεται στις αξίες. Σε μια εποχή όπου η πολυμελής παγκόσμια τάξη, η οποία περιλαμβάνει ένα ανοικτό εμπόριο που βασίζεται σε κανόνες, τίθεται όλο και περισσότερο υπό αμφισβήτηση, η συμφωνία αυτή αποτελεί επίσης ισχυρό μήνυμα κατά των τάσεων προστατευτισμού και επιτρέπει και στους δύο εταίρους να διαφοροποιούν τις εφοδιαστικές τους αλυσίδες.

Η συμφωνία θα ευθυγραμμίσει τις εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις ΕΕ-Χιλής με τα πλέον προηγμένα πρότυπα σε τομείς που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την προστασία του περιβάλλοντος, τα εργασιακά δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των αυτόχθονων πληθυσμών. Επιπλέον, θα καταργήσει τους περισσότερους από τους υφιστάμενους δασμούς και θα δημιουργήσει σημαντικές νέες ευκαιρίες για οικονομική ανάπτυξη και βιώσιμη ανάπτυξη. Με τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των επενδυτών και από τις δύο πλευρές, η συμφωνία θα δώσει κίνητρα σε περισσότερες ευρωπαϊκές εταιρείες να επενδύσουν στη Χιλή και αντιστρόφως, μεταξύ άλλων σε στρατηγικούς τομείς όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και οι πρώτες ύλες.

Ως εκ τούτου, η εισηγήτρια συνιστά την έγκριση της συμφωνίας.